

Výchovné mýty

(přednáška z 26. 9. 2005)

1. „Dokonalá výchova existuje!“

V každé kultuře se časem mění pohled na výchovu, mění se názory na to, jak dítě vychovávat i v to, jakého člověka bychom z dítěte měli vychovat. Neustále se přetváří jakoby „nejlepší“ vzorec pro výchovu dítěte. Styl výchovy v posledních 15ti letech proklamuje vychovat šťastné, netraumatizované dítě s jedinečnou osobností. Otázkou zůstává, je-li to správně?! Nejdůležitější je vychovat dítě tak, aby bylo připravené na budoucnost a aby dokázalo zvládat překážky. A velmi důležitým předpokladem pro to jsou primární vazby, které si dítě vytváří v raném dětství k pečující osobě (rodiči). Dokonalost ve výchově neexistuje!!! Avšak z chyb by se měli poučit jak rodiče, tak děti pro svůj budoucí život!

2. „Nechovej to dítě pořád, rozmazlíš ho!“ „Nech to dítě vyřvat, posílí si plíce!“

Kontakt dítěte s matkou, především v prvním roce života, je nesmírně důležitý. Buduje se totiž základní důvěra dítěte ve svět a život! Pokud dítě necháme řvát a nepochováme ho, pro dítě je to signál, že je tu samo a nikdo o něj nemá zájem, jeho důvěra ve svět a bezpečí se tím narušuje! Nezřídka kdy se stává, že z těchto dětí pak vyrůstají nedůvěřiví jedinci! Do 1,5 roku se dítě rozmazlit nedá! Ale platí zlaté pravidlo: „Všeho s mírou!“

3. „Srovnávat děti!“

Každé dítě má jinou vrozenou výbavu, jinak reaguje, má jiné vlastnosti. Není pravdou, že všechny děti jsou stejné! Proto to, co funguje někde jinde, nemusí fungovat u nás doma!

4. „Hlavně hodně podnětů!“

Dítě musí mít nějaké podněty, ale v rozumné míře! Oba extrémy (přehnaně mnoho podnětů nebo naopak žádné) jsou špatné! Pro malé dítě je velmi důležité, aby ho matka měla v náručí otočené směrem k ní, což dítěti dodává pocit bezpečí!

5. „Miminko potřebuje dostatek pohybu!“

Tohle neplatí pro malé miminka, nikdy neuškodí pokud matka dítě občas nosí v zavinovačce nebo šátku.

6. „Nikdy nebudu taková jako moje matka!“

Vlastní dětství se odráží v rodičovství, proto je důležité zrevidovat chyby a úspěchy rodičů ve výchově a poučit se z nich pro výchovu vlastních dětí! Dělat všechno přesně opačně než rodiče vyžaduje spoustu energie a jedinec se tak ošizuje o převzetí toho dobrého, co ve výchově rodiče udělali.

**7. „Kluci nebrečí!“ „Běž se vztekat za dveře a až budeš hodný, tak se vrat!“
„Nebud' baba!“**

Tím se dětem zabrání vyjádření emocí, které mají vevnitř a dítě může získat pocit, že tyto emoce jsou něčím špatným! Bez strachu by se však nenaučili odvaze a bez vyjádření vzteku nefunguje dobře ani vyjádření lásky! Dítě by se však mělo učit svůj vztek „kultivovat“ (nenadávat, nebýt sprostý, nebít ostatní, neházet s věcmi).

8. „Nepřechvalte ho!“

Jsme zvyklí více používat kritiku než chválu, což je špatně! Důležité je ovšem dávat pozor na falešnou chválu (dítě to pozná a vycítí) a taky by se měl klást důraz nejen na chválení za něco (jedničku ve škole, uklizený pokoj), ale i chválení za to, že dítě vůbec je! Pro dítě je důležité ujišťování o tom, že jej máme rádi, a chválení za drobnosti!

Pro rodiče je obtížný úkol přijmout dítě takové, jaké je, se všemi klady i zápory, zvláště pokud se liší od jejich ideálních představ. Ale je to nezbytně nutné!

9. „Zabezpečím potřeby dítěte a dítě musí být spokojené!“

Každý vnímá lásku jinak (viz kniha: Pět jazyků lásky), takže se dítě nemusí cítit spokojené ani pokud ho zahrneme dárky nebo s ním udržujeme fyzický kontakt. Pro někoho je výrazem lásky, pokud ho rodič vyslechne a věnuje mu pozornost!

10. „Poslechnout na slovo!“

Jeden z nejčastějších mylných názorů je, že pokud dítě neposlechne na slovo, tak je nevychované. Dítě by mělo poslouchat, ale zároveň taky zapojit i vlastní rozum! Komunikace a diskuse s dítětem je důležitá! V extrémních případech, pokud dítě bude všechno dělat na povel, se může stát, že si nebude schopno vytvořit vlastní názor!

11. „Na všechny sourozence stejný metr!“

Pokud děti mají všechno stejné, včetně přístupu k nim, tak mají tendenci se od sebe vzdalovat, odlišit se od sebe a nebo se bijí. Není možné se k nim chovat stejně (jedno je vždy starší než to druhé), proto je důležité práva a povinnosti odstupňovat podle věku!

12. „Rodiče se musí ve výchově nutně shodnout!“

Samozřejmě, že tohle není vždy možné (oba rodiče pocházejí z rodin s různou výchovou, mají své vlastní názory na to, co je ve výchově správné a co ne), důležité je ovšem najít kompromis alespoň v základních věcech a nehádat se a nesnižovat autoritu toho druhého před dítětem!